

PREWENCJA PRZY PRACACH NA WYSKOŚCI

Państwowa Inspekcja Pracy
Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu
Oddział w Legnicy
Jan Buczkowski – NIP – kierownik oddziału

Prewencja przy pracach na wysokości

definicja prewencji

Polskie przepisy prawa pracy nie definiują pojęcia prewencji !!!

Wg *wielkiego słownika języka polskiego PAN*: PREWENCJA - ogół działań, które mają zapobiegać niekorzystnym zjawiskom.

W teorii przedmiotu - prewencja to ogół działań, środków i procedur mających na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom, przestępstwom, wypadkom, chorobom lub zagrożeniom, zanim one wystąpią.

Jest to uprzednia ochrona, która ma za zadanie wyprzedzić zagrożenie, a jej brak często traktowany jest jako zaniechanie.

Podstawowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, zawarto w dziale X Kodeksu pracy, które określają obowiązki pracodawców (art. 207), osób kierujących pracownikami (art. 212), w tym też samych pracowników (art. 211).

Natomiast przepisem określającym obowiązki w zakresie prewencji wypadkowej jest art. 236 Kodeksu pracy, który stanowi, iż: – "Pracodawca jest obowiązany systematycznie analizować przyczyny wypadków przy pracy i na podstawie wyników tych analiz stosować właściwe środki zapobiegawcze".

Prewencja przy pracach na wysokości

Prewencja - podstawowe przepisy BHP

ROZPORZĄDZENIE MPiPS z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 39. [Ryzyko zawodowe, stosowanie środków profilaktycznych]

1. Pracodawca realizuje obowiązek zapewnienia pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności przez **zapobieganie zagrożeniom** związanym z wykonywaną pracą, **właściwą organizację pracy**, **stosowanie koniecznych środków profilaktycznych** oraz **informowanie i szkolenie pracowników**.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, **powinien być realizowany na podstawie ogólnych zasad dotyczących zapobiegania wypadkom i chorobom związanym z pracą**, w szczególności przez:
 - 1) **zapobieganie zagrożeniom**;
 - 2) przeprowadzanie **oceny ryzyka** związanego z zagrożeniami, które nie mogą być wykluczone;
 - 3) **likwidowanie zagrożeń u źródeł ich powstawania**;
 - 4) dostosowanie warunków i procesów pracy do możliwości pracownika, w szczególności przez odpowiednie **projektowanie i organizowanie** stanowisk pracy, **dobór maszyn** i innych **urządzeń technicznych** oraz **narzędzi pracy**, a także metod produkcji i pracy - z uwzględnieniem zmniejszenia uciążliwości pracy, zwłaszcza pracy monotonnej i pracy w ustalonym z góry tempie, oraz ograniczenia negatywnego wpływu takiej pracy na zdrowie pracowników;
 - 5) **stosowanie nowych rozwiązań technicznych**;
 - 6) **zastępowanie niebezpiecznych procesów** technologicznych, urządzeń, substancji i innych materiałów - **bezpiecznymi lub mniej niebezpiecznymi**;
 - 7) **nadawanie priorytetu środkom ochrony zbiorowej przed środkami ochrony indywidualnej**;
 - 8) **instruowanie pracowników** w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

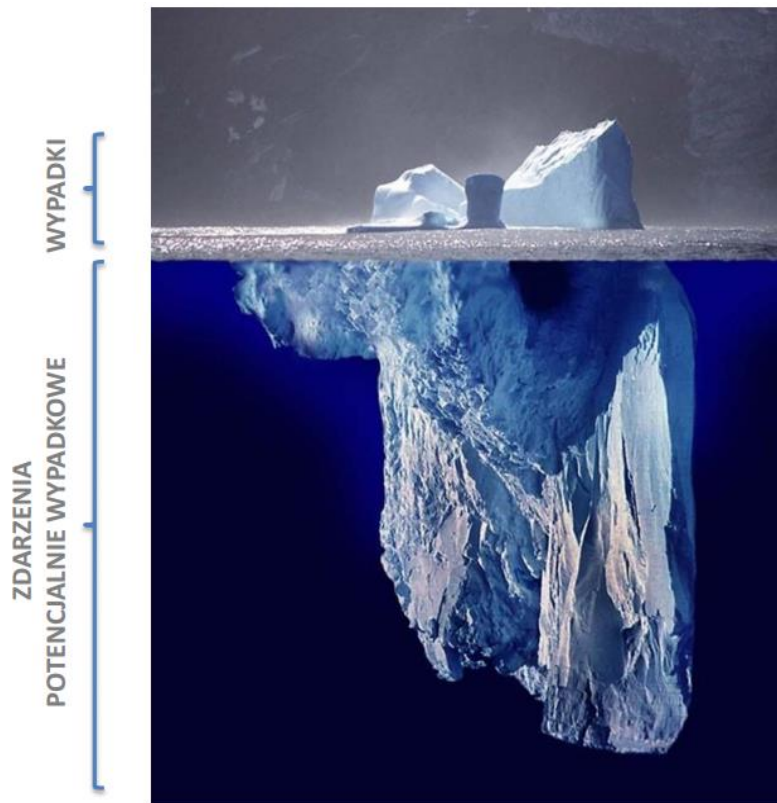

Prewencja przy pracach na wysokoŝci

Prewencja – badanie zdarzeŝ potencjalnie wypadkowych

GÓRA LODOWA WYPADKOWOŝCI

(w Arktyce
81 % góry lodowej
znajduje siê pod wodą)

- urazy pracowników
- zniszczenie lub uszkodzenie mienia
- straty produkcyjne
- straty materiałow produktow lub półproduktow
- zanieczyszczenie środowiska
- utrata dobrego imienia

Prewencja przy pracach na wysokości

Praca na wysokości

ROZPORZĄDZENIE **MINISTRA**
PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z
dnia 26 września 1997 r. w sprawie
ogólnych przepisów
bezpieczeństwa i higieny pracy.

(tekst pierwotny: Dz. U. 1997 r. Nr 129 poz. 844)
(tekst jednolity: Dz. U. 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z
późn. zm)

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

Zagrożenie - definicja

Dział I. Przepisy wstępne

§ 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

pkt. 13) "zagrożeniu" - rozumie się przez to stan środowiska pracy mogący spowodować wypadek lub chorobę;

Prewencja przy pracach na wysokoŃci

definicja pracy na wysokoŃci

Praca na wysokoŃci - definicja

Rozdział 6. Prace szczególnie niebezpieczne

E. Prace na wysokoŃci (§ 105 - § 110)

§ 105

ust. 1. Pracą na wysokoŃci w rozumieniu rozporządzenia jest praca wykonywana na powierzchni znajdujĄcej się na wysokoŃci, co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi.

ust. 2. Do pracy na wysokoŃci nie zalicza się pracy na powierzchni, niezaleŃnie od wysokoŃci, na jakiej się znajduje, jeŃeli powierzchnia ta:

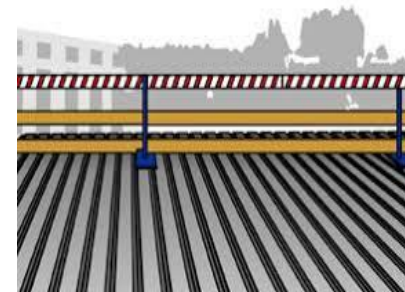
- osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokoŃci co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi,
- wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokoŃci.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

Praca na wysokości - balustrady

Rozdział 6. Prace szczególnie niebezpieczne

E. Prace na wysokości (§ 105 - § 110)

§ 106. [Balustrady]

1. Na powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi, na których w związku z wykonywaną pracą mogą przebywać pracownicy, lub służących jako przejścia, powinny być zainstalowane **balustrady** składające się z **poręczy ochronnych** umieszczonych na wysokości co najmniej **1,1 m** i **krawężników** o wysokości co najmniej **0,15 m**. Pomiedzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości **poprzeczka** lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób.
2. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie balustrad, o których mowa w ust. 1, jest niemożliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do rodzaju i warunków wykonywania pracy.
3. Wymagania określone w ust. 1 nie dotyczą ramp przeładunkowych.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

Praca na wysokości – szczególnie niebezpieczne !

Rozdział 6. Prace szczególnie niebezpieczne

§ 80. [Prace szczególnie niebezpieczne - pojęcie]

1. **Przez prace szczególnie niebezpieczne** rozumie się prace, o których mowa w niniejszym rozdziale, oraz prace określone jako szczególnie niebezpieczne w innych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji, a także inne prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane w utrudnionych warunkach, uznane przez pracodawcę jako szczególnie niebezpieczne.

W rozdziale tym wymieniono prace na wysokości, jako szczególnie niebezpieczne !!!

2. Pracodawca jest obowiązany do ustalenia i aktualizowania wykazu prac szczególnie niebezpiecznych występujących w zakładzie pracy.

Prewencja przy pracach na wysokoŃci

zagroŹenia związane z pracą na wysokoŃci

Praca na wysokoŃci – szczególnie niebezpieczne !

Rozdział 6. Prace szczególnie niebezpieczne

§ 81. [Szczegolowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy]

1. Pracodawca określa **szczególowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy** przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych, w szczegolnoŃci zapewnia:

- 1) **bezpośredni nadzór** nad tymi pracami wyznaczonych w tym celu osób;
- 2) **odpowiednie Ńrodki zabezpieczające**;
- 3) **instruktaŹ pracowników** obejmujący w szczegolnoŃci:
 - a) imienny podział pracy,
 - b) kolejnoŃc wykonywania zadań,
 - c) wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnoŃciach.

2. Pracodawca zapewnia, aby dostęp do miejsc wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych miały jedynie osoby **upowaŹnione** i **odpowiednio poinstruowane**.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

STATYSTYKI ALARMUJĄ !!!

Upadek z wysokości jest przyczyną, co 5. wypadku śmiertelnego w całej gospodarce narodowej !!!

i aż, co 2. wypadku śmiertelnego w budownictwie.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

1. **Eliminacja zagrożeń w miejscu ich powstawania** – np. poprzez zmianę rozwiązań projektowych i wyeliminowanie potrzeby pracy na wysokości na etapie projektu.
2. **Zapobieganie zagrożeniom** – poprzez zmianę technologii pracy (np. w budownictwie: montaż pomostów roboczych, drabin i poręczy zabezpieczających do systemów deskowań ściennych, stropowych lub słupów, w pozycji leżącej na podłożu).
3. **Ograniczenie pola pracy (pasywne)** – uniemożliwienie wystąpienia upadku poprzez zastosowanie środków nie wymagających udziału pracownika: zabezpieczenia (**balustrady, poręcze, siatki pionowe**) rusztowań roboczych, platformy i pomosty robocze.
4. **Ograniczenie pola pracy (aktywne)** – uniemożliwienie wystąpienia upadku poprzez zastosowanie środków wymagających udziału pracownika:
 - środki ochrony indywidualnej **ograniczające poruszanie się**: urządzenia i linki na tyle krótkie, aby uniemożliwić wystąpienie upadku;
 - środki do pracy w **podparciu**.
5. **Minimalizowanie długości upadku i konsekwencji (pasywne)** – **środki ochrony zbiorowej** minimalizujące długość upadku i konsekwencje: siatki na poziomie pracy.
6. **Minimalizowanie długości upadku i konsekwencji (aktywne)** – **środki ochrony indywidualnej** powstrzymujące upadek, wymagające udziału pracownika: amortyzatory, urządzenia samohamowne itp.
7. **Minimalizowanie konsekwencji upadku** – np. siatki na niższym poziomie.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

Nawiązując do w/w zasad hierarchii doboru środków ochrony przed upadkiem z wysokości, należy stosować następującą zasadę ważności:

I. ELIMINACJĄ PRACY NA WYSOKOŚCI, poprzez zmianę rozwiązań projektowych i wyeliminowanie potrzeby pracy na wysokości na etapie projektu, np. stosowanie dronów do inspekcji technicznych (kontrola kominów, rurociągów, mostów, wieżowców, wież telekomunikacyjnych i linii energetycznych), czy też narzędzi teleskopowych (np. do przycinania gałęzi).

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

II. ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ (ŚOZ), przed upadkiem z wysokości to techniczne rozwiązania (balustrady, siatki ochronne, rusztowania i podesty ruchome, pokrywy i osłony, ogrodzenia stref niebezpiecznych) mające na celu jednoczesną ochronę grupy pracowników przed upadkiem, ograniczając ryzyko w całym obszarze pracy. Są priorytetowe względem środków indywidualnych, tworząc fizyczne bariery.

1. Balustrady ochronne

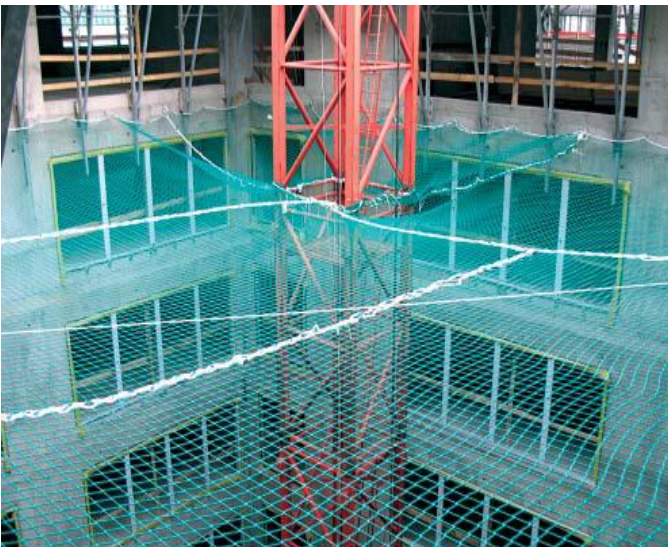
Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

II. ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ (ŚOZ) – c.d.

2. Siatki ochronne (asekuracyjne), to kluczowe środki ochrony zbiorowej na placu budowy, które minimalizują skutki upadku z wysokości, bądź w ogóle zabezpieczają przez upadkiem (siatki typu U, zabezpieczające krawędzie dachów, stropów).

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

II. ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ (ŚOZ) – c.d.

3. Rusztowania i podesty ruchome

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

II. ŚRODKI OCHRONY ZBIOROWEJ (ŚOZ) – c.d.

4. Pokrywy i osłony, zabezpieczające otwory w stropach, dachach, **ogrodzenia stref niebezpiecznych** (wokół wykopów).

Prewencja przy pracach na wysokości

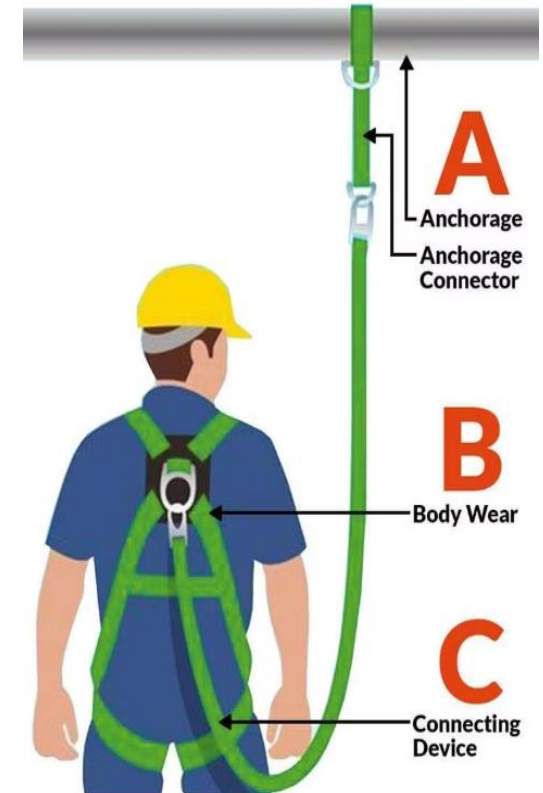
zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

III. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ (ŚOI) – przed upadkiem z wysokości to **system** powstrzymywania spadania, który składa się z trzech części – **ABC**:

- A** – Anchorage (**Punkt kotwiczący** / Punkt zaczepienia):
To **stały element konstrukcyjny**, do którego przytwierdza się system (np. kotwa, belka, słup). Musi on wytrzymać znaczące obciążenia.
- B** – Body Support (**Szelki bezpieczeństwa**):
Szelki pełnią funkcję korpusu, który rozkłada siły działające podczas upadku na uda, miednicę i klatkę piersiową.
Używane są najczęściej szelki spełniające normę PN-EN 361.
- C** – Connector (**Urządzenie łącząco-amortyzujące**):
Element łączący szelki z punktem kotwiczącym, najczęściej **linka bezpieczeństwa z absorberem energii** (amortyzatorem) lub urządzenie samohamowne.
Jego zadaniem jest zminimalizowanie siły uderzenia działającej na pracownika do bezpiecznych wartości.

Chronią one pracownika, gdy nie ma możliwości zastosowania środków ochrony zbiorowej (np. balustrad).

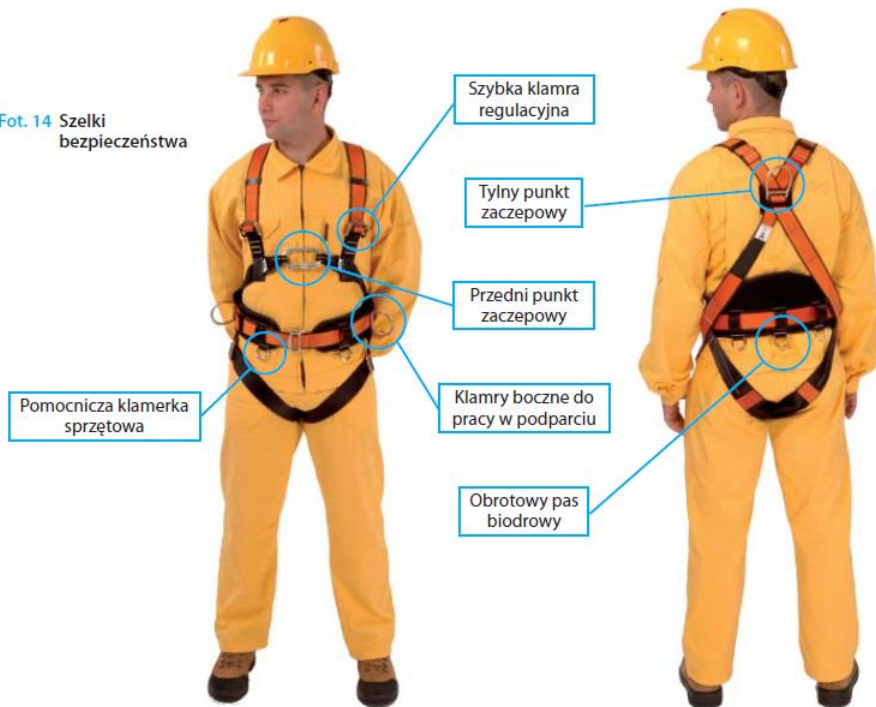
Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

III. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ (ŚOI) – c.d.

Fot. 14 Szelki bezpieczeństwa

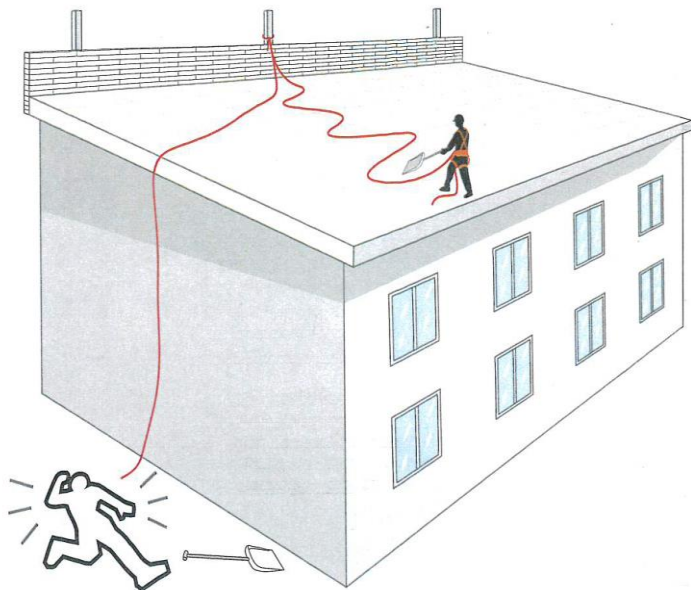
Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – hieraria doboru środków ochrony

ŹLE

Niebezpieczeństwo wynikające z zastosowania tzw. linek pomocniczych typu LP

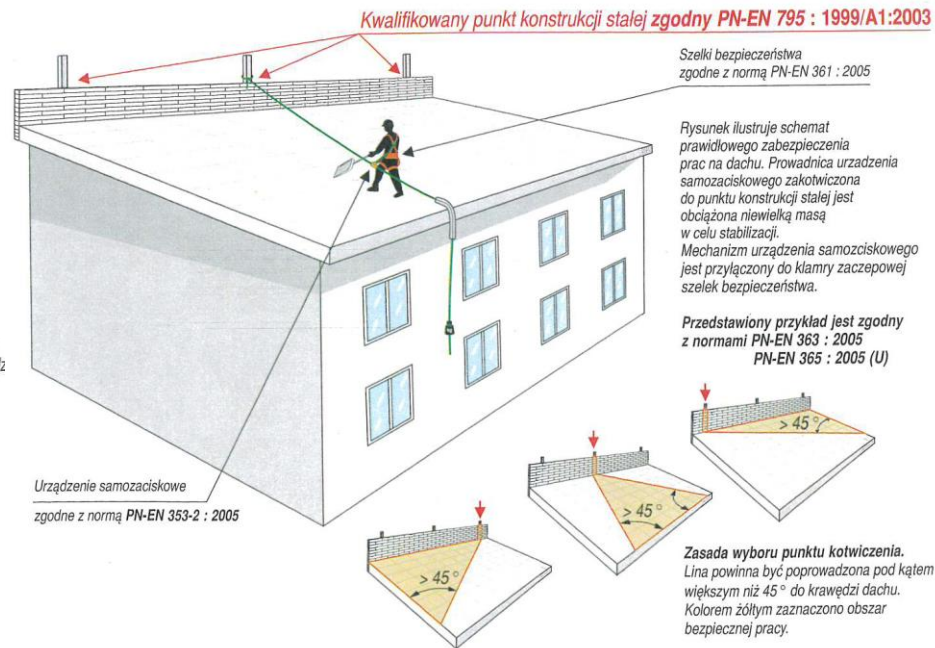

Powyższy rysunek ilustruje nieprawidłowe zabezpieczenie prac na dachu, mogące prowadzić do poważnych urazów ciała, ze śmiercią włącznie.

Takie zastosowanie długich linek asekuracyjnych jest niezgodne z normami: PN-EN 363 : 2005 PN-EN 365 : 2005 (U)

DOBRCZE

Prawidłowe, zgodne z PN-EN zabezpieczenie prac na dachu.

Prewencja przy pracach na wysokości

obowiązki i przygotowanie do pracy

Wymagania dla pracownika:

1. Badania profilaktyczne – aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań lekarskich, w tym do pracy na wysokości,
2. Szkolenia w zakresie BHP – wstępne obejmujące instruktaż ogólny i stanowiskowy, szkolenie okresowe (nie rzadziej niż raz w roku).
3. Zapoznanie z instrukcjami stanowiskowymi, w tym w przypadku robót budowlanych z Instrukcją Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).

Zdania dla pracodawcy:

1. Zapewnienie nadzoru nad pracami,
2. Zapewnienie regularnej kontroli środków ochrony zbiorowej oraz indywidualnej.
3. Opracowanie planu ratowniczego i ewakuacji

Prewencja przy pracach na wysokości

procedury ratunkowe (szok wiszenia)

Prewencja to nie tylko zapobieganie upadkowi, ale też plan (procedury) na wypadek , gdy do niego dojdzie.

Szok wiszenia: pracownik wiszący w uprzęży bez ruchu może stracić przytomność w ciągu kilku minut !!!

Objawy pojawiają się dosyć szybko i z reguły dotyczą trzech obszarów:

- Wszystko zaczyna się od **nóg** → Już po ok. 3 minutach w zawieszaniu, poszkodowanemu zaczynają drętwieć nogi. Paski uprzęży uciskają tętnice udowe po wewnętrznej stronie nóg, krążenie krwi zostaje odcięte. Krew gromadzi się w kończynach dolnych i nie może dostać się do serca.
- **Serce** → krew jest z powrotem pompowana do mięśnia sercowego, nie może być doprowadzona do pozostałych organów.
- **Mózg** → niedobór tlenu w mózgu może prowadzić do omdlenia, a nawet śmierci.

Wobec tego pracodawca powinien posiadać **plan ratunkowy** oraz **specjalistyczny sprzęt do ewakuacji**, w tym: zestawy ratunkowe, urządzenia zjazdowe z funkcją wyciągania, drabiny, liny asekuracyjne, a także noży do cięcia linek).

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości - drabiny

Rozporządzenie MG z 30.10.2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.

§ 8a.

1. Jeżeli **tymczasowa praca na wysokości** nie może być wykonana w sposób bezpieczny i zgodnie z warunkami ergonomicznymi **z odpowiedniej powierzchni**, wówczas:
 - 1) **należy dokonać wyboru odpowiedniego sprzętu roboczego, który zapewni bezpieczne warunki pracy;**
 - 2) należy zapewnić pierwszeństwo stosowania środków ochrony zbiorowej nad środkami ochrony indywidualnej;
 - 3) parametry sprzętu, o którym mowa w pkt 1, muszą być dostosowane do charakteru wykonywanej pracy, dających się przewidzieć obciążeń oraz zapewniać bezpieczne przemieszczanie się pracowników;
 - 4) należy dokonać wyboru najbardziej odpowiednich środków umożliwiających bezpieczny dostęp do miejsc tymczasowej pracy na wysokości, stosownie do różnicy wysokości i częstości jej pokonywania oraz czasu trwania użytkowania tych środków;
 - 5) wybrany sprzęt roboczy, w tym środki, o których mowa w pkt 4, powinny umożliwiać ewakuację pracowników w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa;
 - 6) przejście między środkami umożliwiającymi bezpieczny dostęp do miejsc tymczasowej pracy na wysokości i platformami, pomostami lub kładkami w obu ich kierunkach nie może stwarzać dla pracowników dodatkowego ryzyka upadku.

§ 8b.

1. **Do pracy na wysokości** mogą być wykorzystywane **drabiny** jako stanowiska robocze, jedynie w warunkach, w których, biorąc pod uwagę wymagania określone w § 8a ust. 1, wykorzystanie innego, bardziej bezpiecznego sprzętu roboczego **nie jest uzasadnione z powodu niskiego poziomu ryzyka i krótkotrwałego ich wykorzystania albo istniejących okoliczności, których pracodawca nie może zmienić.**

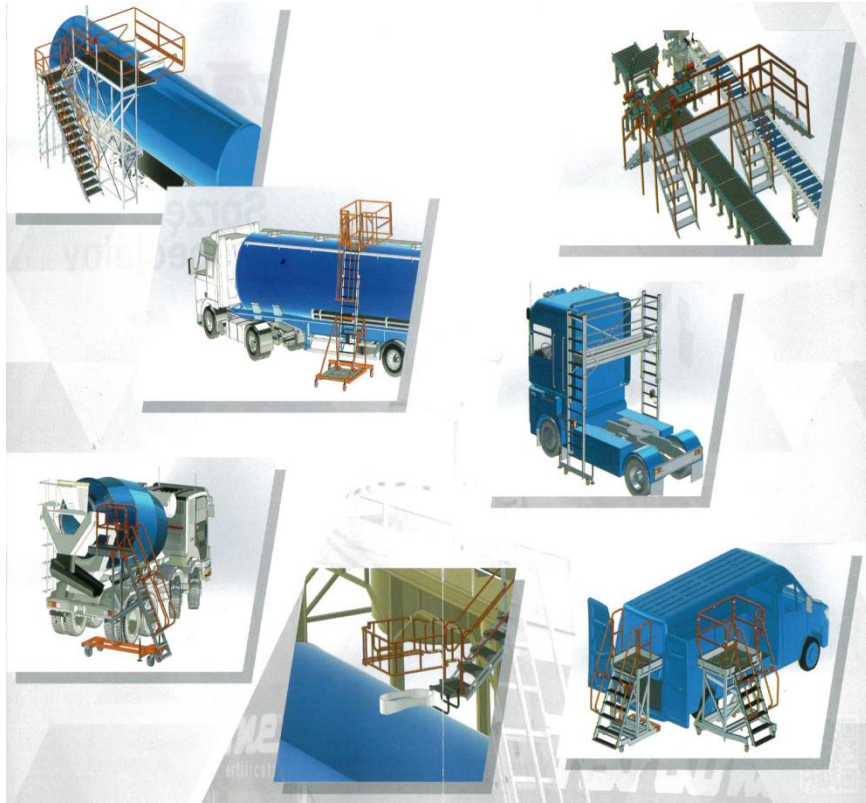
Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – montaż fotowoltaiki

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości – odśnieżanie dachów

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrozenia związane z pracą na wysokości - wypadki

Wypadek wskutek upadku ze stołu frezarki

Pracownik (frezer) przystąpił do ustawiania głowicy frezarki, której ustawienie odbywa się poprzez odkręcenie czterech śrub, w tym pracownik wszedł na stół roboczy frezarki, na wysokość 1200mm od podestu roboczego i klucza do odkręcania śrub wraz z rurą, która pełniła funkcję przedłużki.

Pracownik w pozycji stojącej za pomocą klucza oraz rury poluzował prawą górną śrubę.

Następnie stojąc na stole roboczym zmienił pozycję na kucną i przystąpił do odkręcania prawej dolnej śruby przy głowicy frezarki, w pewnym momencie poczuł, iż śruba poluzowała się i nagle stracił równowagę w wyniku czego upadł tyłem na podest znajdujący się przy frezarce, a następnie na posadzkę, doznając urazu głowy wskutek uderzenia o krawędź pomostu drewnianego oraz stłuczenia barku.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości - wypadki

Wypadek wskutek upadku z drabiny

Pracownik (obcokrajowiec) podczas prac monterskich instalacji gaśniczej, w hali produkcyjnej wykonywanych z drabiny przystawnej (z uwagi na ograniczony dostęp i brak możliwości wykorzystania podestu roboczego) spadł z drabiny z wysokości ok. 3m od podłogi na nieruchomy element konstrukcyjny zainstalowanej w podłodze maszyny (kątownik stalowy – ogranicznik przenośnika) – doznając poważnych urazów w postaci rany szarpanej okolicy krocza, narządów płciowych zewnętrznych i okolic pachwinowych, z całkowitym odwarstwieniem skóry i tkanki podskórnej brzucha do poziomu łuków żebrowych, uszkodzenia powłok mięśniowych jamy brzusznej i wytrzewieniem do przestrzeni podskórnej.

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości - wypadki

STAN WYPADKOWOŚCI W POLSCE

Tabela 1 Poszkodowani w wypadkach przy pracy – ogółem

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba poszkodowanych	104.402	87.052	94.207	97.223	91.000	88.267	88.642	87.622	87.886	88.330	84.304	83.205	62.740	68.777	66.606	68.663	67.000	66733
Wskaźnik częstotliwości wypadków	8,96	7,47	8,15	8,34	7,78	7,55	7,45	7,24	7,00	6,8	6,3	6,06	4,54	4,75	4,66	4,9	4,8	4,85

Tabela 2 Kształtowanie się wypadków śmiertelnych – ogółem

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba poszkodowanych	520	406	446	404	350	277	263	304	243	270	211	184	190	219	180	168	200	189
Wskaźnik częstotliwości wypadków	0,045	0,035	0,038	0,035	0,03	0,024	0,022	0,025	0,019	0,021	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Tabela 3 Kształtowanie się wypadków ciężkich – ogółem

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba poszkodowanych	900	780	645	703	627	538	530	502	467	671	527	396	378	375	365	365	500	486
Wskaźnik częstotliwości	0,08	0,07	0,05	0,06	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,05	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,023	0,04	0,035

Prewencja przy pracach na wysokości

zagrożenia związane z pracą na wysokości - wypadki

Analizy wypadków wykazują, że przyczyny upadków z wysokości mają swoje źródło w:

- rozpoczynaniu pracy na wysokości bez jej odpowiedniego zaplanowania, wyposażenia w odpowiednie środki ochronne (budownictwo plan - BIOZ, IBWR),
- niewłaściwej organizacji i koordynacji robót,
- niskiej świadomości zagrożenia, bądź lekceważenie zagrożenia,
- niedostatecznym informowaniu pracowników o zagrożeniach, do czego zalicza się niedostarczanie im właściwych instrukcji BHP,
- tolerowaniu odstępstw od podstawowych zasad BHP przez bezpośredni nadzór,
- niewłaściwym zachowaniu się pracowników podczas pracy wywołanym nieodpowiedzialnością, lekceważeniem zagrożenia lub brakiem szkoleń z zakresu BHP,
- wykonywaniu prac na wysokości **bez sprzętu chroniącego** przed upadkiem lub jego złym stanie technicznym,
- nieprawidłowym stosowaniu przez pracowników sprzętu ochronnego,
- niedostatecznym **nadzorze** nad prowadzeniem prac na wysokości.

Prewencja przy pracach na wysokości

działania Państwowej Inspekcji Pracy

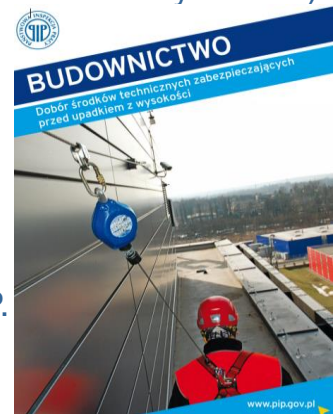

Państwowa Inspekcja Pracy realizuje **programy prewencyjne** wspierające bezpieczeństwo pracy na wysokości, skupiając się na branżach wysokiego ryzyka, takich jak budownictwo. Główne inicjatywy i wsparcie oferowane przez PIP to:

- **Kampania "Budowa. Stop wypadkom!"**: Dedykowana sektorowi budowlanemu, gdzie praca na wysokości jest najczęstszą przyczyną wypadków. Obejmuje ona wzmożone kontrole połączone z doradztwem technicznym.
- **Program "Zdobądź Dyplom PIP"**: Program samokontroli skierowany do małych zakładów (do 20 pracowników), w tym firm budowlanych i remontowych. Pracodawca przy wsparciu inspektora pracy samodzielnie identyfikuje zagrożenia, w tym te związane z upadkami z wysokości, i wdraża poprawę bezpieczeństwa.
- **Program "Prewencja wypadkowa"**: Skierowany do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Celem jest pomoc w eliminowaniu niebezpiecznych warunków pracy i ograniczanie ryzyka wypadków (w tym upadków z wysokości) poprzez audyty i szkolenia.

Darmowe materiały i narzędzia:

- **Listy kontrolne**: narzędzia do samodzielnej oceny stanowiska pracy (np. rusztowań, drabin).
- **Poradniki i publikacje**: specjalistyczne wydawnictwa dotyczące m.in. bezpiecznego montażu rusztowań czy doboru szelek bezpieczeństwa.
- **Bezpłatne szkolenia, seminaria, konferencje**: organizowane przez okręgowe inspektoraty pracy dla pracodawców i osób kierujących pracownikami, związków zawodowych, SIP.

Prewencja przy pracach na wysokoŃci

Podsumowanie

Biorąc powyŹsze pod uwagę, wskazać naleŹy znaczny spadek wypadkowoŃci w Polsce, a w szczególnoŃci w zakresie wypadków Ńmiertelnych i cięŹkich, niemniej jednak w dalszym cięgu występują branŹe i obszary wymagające stałego nadzoru, gdyŹ jak wskazują wyniki kontroli prowadzonych przez PIP, występuje znaczna iloŃć bezpoŃrednich zagroŹeń wypadkowych przy pracy na wysokoŃci, które wynikają głównie z niewłaŃciwej organizacji pracy, lekcewaŹenia zagroŹenia itp.

Poprawa bezpieczeŃstwa pracy w polskich firmach wymaga dalszego zaangażowania pracodawców, przedŃbiorców, pracowników, społecznych organów nadzoru nad warunkami pracy oraz wszystkich instytucji (paŃstwowych organów nadzoru), dla których **BEZPIECZEŃSTWO PRACY JEST WAŹNE !!!**

Z wysokoŃci spada się tylko raz. Prewencja to Twoja druga szansa.

Dziękuję za uwagę

Jan Buczkowski
Nadinspektor Pracy – Kierownik Oddziału
Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu
Oddział w Legnicy
59-220 Legnica ul. Lotnicza 15